

Gemeenschap met het evangelie

Paulus schreef een brief aan “alle heiligen in Christus Jezus die in Filippi zijn, met [de] opzieners en dienaars”. Dat Bijbelboek heeft een blijmoedige klank. Hoewel de apostel zich in gevangenschap bevond (1:12-18), zag hij de toekomst met vertrouwen tegemoet (1:19-26). Herhaaldelijk spreekt hij over “blijdschap” (1:3, 1:18, 1:25, 2:1, 2:17, 4:1, 4:10) en roept de ontvangers van zijn brief op, om zich te verblijden (2:18, 2:28, 2:29, 3:1, 4:4).

Uw gemeenschap

In het eerste hoofdstuk spreekt Paulus over de blijdschap waarmee hij voor de Filippenzen bidt. De apostel schrijft:

“Ik dank mijn God, telkens als ik u gedenk, altijd in elk gebed van mij voor u allen met blijdschap biddend, wegens **uw gemeenschap met het evangelie** van de eerste dag af tot nu toe” (1:3-5)

In de Griekse tekst van Filippenzen 1:3 staat letterlijk, dat Paulus zich verheugde vanwege de gemeenschap (Gr. *koinoonia*) van de Filippenzen **tot in** (Gr. *eis*) het evangelie. Met “gemeenschap in het evangelie” zou de apostel kunnen bedoelen, dat de gemeenteleden van de eerste dag af dat de boodschap van God in hun stad had geklonken tot het moment waarop Paulus zijn brief schreef, het goede nieuws hadden geloofd. Ze waren blijven uitzien naar “de dag van Jezus Christus” (1:6, 1:10, 2:16), de dag waarop de Messias uit de hemelen zou komen (3:20) en hun “vernederd lichaam zou veranderen, opdat het gelijkvormig werd aan Zijn verheerlijkt lichaam” (3:21). Van die blijde hoop hadden de gelovigen in Filippi zich niet laten afbrengen; ze waren standvastig gebleven.

Van die “eerste dag” waarop de gemeenschap van de Filippenzen met het evangelie was ontstaan, heeft Lukas verslag gedaan in het boek Handelingen. In de stad Troas, een plaats nabij het oude Troje in Turkije, had Paulus een visioen gekregen. In dat nachtgezicht zag de apostel een Macedonisch man, die een dringend beroep op hem deed. Hij zei: “Kom over naar Macedonië en help ons!” (Hand.16:9-10). Uit dat gezicht had de apostel afgeleid, dat God hem opdracht gaf om naar Macedonië te reizen en daar het evangelie te verkondigen.

Filippi was een stad ten noordwesten van het huidige Kavala. Daar ligt een dorp dat nog steeds *Filuppoi* heet, en de ruïnes van het oude Filippi zijn er nog te bezichtigen. Toen Paulus in Filippi aankwam, kon hij niet zoals zijn gewoonte was op de eerstvolgende sabbat naar de synagoge gaan, want er was in Filippi geen synagoge. Wel was er een gebedsplaats bij de rivier, waar Joden en “vereerders van God” bijeenkwamen. Het reisgezelschap van Paulus ging dus naar die gebedsplaats toe. Daar

bleken enkele vrouwen te zijn samengekomen, waaronder zich een welgestelde dame bevond die handelde in purper, een stof waarvan kostbare kledingstukken werden gemaakt. Zij heette Lydia en was afkomstig uit de stad Thyatira in het westen van het huidige Turkije. Het was een vrouw “die God vereerde” (Hand. 16:14): geen Jodin, maar een Griekssprekende die ontzag had voor de God van Israël en die daarom de gebedsplaats bezocht. Lydia luisterde naar wat de apostelen te zeggen hadden “en de Heer opende haar hart, zodat zij acht gaf op wat door Paulus werd gesproken” (Hand. 16:14).

Lydia’s openheid voor het evangelie werd het begin van de christelijke gemeente in Filippi. De geschiedschrijver Lukas zegt: “Toen zij nu was gedoopt en haar huis, verzocht zij ons aldus: Als u van oordeel bent dat ik de Heer trouw ben, komt dan in mijn huis en blijft er. En zij drong er bij ons op aan” (Hand. 16:15). Paulus en zijn medewerkers hebben deze uitnodiging aanvaard. Toen hij werd vrijgelaten nadat hij met Silas was gezeseld en een dag in hechtenis was genomen, “gingen zij naar Lydia; en toen zij de broeders zagen, vermaanden zij hen” (Hand.16:40). Blijkbaar kwam de gemeente bijeen in Lydia’s huis en blijkbaar bestond die aanvankelijk vooral uit personeel van Lydia.

“Uw gemeenschap in het evangelie” kan betekenen: Het feit dat u zich mocht voegen bij de kring van hen die het goede nieuws hebben gehoord en geloofd, die de Messias als Heer erkennen, Zijn trouwe zorg en leiding ervaren, en die uitzien naar Zijn komst waarbij Hij hen in Zijn onvergankelijkheid zal doen delen. De “heiligen” in Filippi waren “mededeelgenoten” van deze genade die aan de boodschapper van het goede nieuws, de apostel Paulus, was geschonken (1:7).

“Gemeenschap in het evangelie” kan bovendien betekenen, dat de Filippenzen vanaf het allereerste begin van de verkondiging van het goede nieuws in Macedonië actief aan de verspreiding van dat nieuws hadden bijgedragen. Lydia had de apostelen immers onderdak en gastvrijheid geboden, en de prille gemeente kwam bijeen in haar huis (Hand.16:15,40). Aan het eind van zijn brief schreef Paulus:

“U weet ook zelf, Filippiërs, dat *in* [het] **begin van het evangelie**, toen ik van Macedonië was vertrokken, geen gemeente in rekening van uitgave en ontvangst met mij in verbinding heeft gestaan dan u alleen” (4:15)

Paulus voorzag in zijn onderhoud door met zijn eigen handen te werken (Hand. 18:3, 20:34; 1 Kor.4:12; 1 Thess.2:9). Ook ontving hij soms spontane en vrijwillige giften. Met de gemeente van Filippi had hij een heel bijzondere relatie. De jonge gemeente had besloten om de apostel *permanent* te ondersteunen en voor wat hij nodig had te betalen. Zulke ondersteuning was vooral van belang wanneer Paulus in de gevangenis zat, want dan was hij niet in staat om zijn beroep uit te oefenen.

Vanaf de eerste dag dat het goede nieuws in Filippi had geklonken, hadden de "heiligen" uit die stad de Messias als Hoofd en Heer erkend, en actief meegeholpen om het nieuws verder te verspreiden of te laten verspreiden.

Met "het begin van het evangelie" (4:15) bedoelt Paulus niet: de geboorte van de Messias en Zijn voorloper (Luk.1:19, 2:10), of: het moment waarop Johannes de dooper (Mar.1:1-3) en de Here Jezus (Mar.1:15) in Israël begonnen te prediken. In Fil. 4:15 verwijst "het begin van het evangelie" ook niet naar: de opstanding van de Messias uit de doden (Mar.16:15). De betekenis van de uitdrukking wordt uitgelegd in het bijzinnetje dat de apostel er op laat volgen: "toen ik van Macedonië was vertrokken" (4:15). In "het begin" van het evangelie *waar het de Filippenzen betraf*, had de apostel in de Macedonische steden Filippi, Thessalonika en Beréa het evangelie verkondigd. Uiteindelijk organiseerden de Joden een vervolging, en vanwege dat gevaar was Paulus vanuit Beréa, de laatste plaats in Macedonië waar hij verbleef, naar Athene gebracht (Hand. 17:10-15). Sinds dat moment waren er minstens tien jaren voorbijgegaan, en het evangelie had ook Griekenland, Illyrië, Italië en Rome bereikt.

De uitdrukking "in het evangelie" (Gr. *eis to euaggelion*) vinden we ook in het tweede hoofdstuk van de brief. Daar schrijft Paulus over zijn medewerker Timotheüs: "En u kent zijn beproefdheid, dat hij, zoals een kind zijn vader, met mij **in het evangelie heeft gediend**" (2:22). Ook uit deze tekst blijkt, dat "gemeenschap in het evangelie" kan inhouden, dat men actief meehelpt om het goede nieuws van God te verspreiden.

Verdediging en bevestiging

Paulus stond in een bijzondere verhouding tot de boodschap die God in de volkerenwereld liet klinken. De apostel schrijft dat hij tot "verdediging" en "bevestiging" van het evangelie was gesteld. We lezen dit in het eerste hoofdstuk van zijn brief, op twee plaatsen:

"Ik dank mijn God... in dit vertrouwen, dat Hij die een goed werk in u begonnen is, het ook zal voltooien tot op [de] dag van Christus Jezus. Het is immers terecht dat ik dit van u allen denk, omdat u mij in uw hart hebt, en u allen, zowel in mijn gevangenschap als in **de verdediging en bevestiging van het evangelie**, mededeelgenoten bent van mijn genade" (1:3-7)

"Dezen [prediken Christus] wel uit liefde, daar zij weten dat ik tot **verdediging van het evangelie** ben gesteld, maar de anderen verkondigen Christus uit partijzucht, niet zuiver" (1:16-17)

Volgens Paulus' tegenstanders kon je aan het feit dat hij in de gevangenis zat al zien, dat Paulus geen echte apostel was. Als hij écht opdracht had gekregen om een heilsboodschap aan de mensheid bekend te maken, zou God er wel voor hebben

gezorgd dat hij dat onbelemmerd kon doen en vrijuit kon spreken, meenden zij. Maar Paulus was gevangen gezet. Daaruit bleek, dat de Schepper de verdere verspreiding van zijn waandenkebeelden wilde verhinderen. Onderricht over de Messias was volgens hen nuttig, maar Paulus' onderwijs over de verhouding van de volken tot de Thora beschouwden ze als een ernstige dwaling (vgl. 3:2-4). Zij "predikten Christus uit afgunst en twist" en hadden de bedoeling om de gevangenschap van de apostel extra zwaar te maken (1:15,17). Ze beweerden dat de Messias spoedig in heerlijkheid zou verschijnen, de volken zou onderwerpen en de wet zou doen uitgaan van Jeruzalem. Maar van een gekruisigde Messias die gelovigen uit de volken rechtvaardigde "buiten de wet om" (Rom.3:21) wilden ze niets weten (vgl. 3:18).

Paulus en diens medewerkers trokken uit wat er gebeurd was andere conclusies. Zij begrepen dat Paulus was geroepen om "de naam van de Messias te dragen", niet alleen voor "volken" en "zonen van Israël", maar ook voor "koningen" (Hand. 9:15-16). De Romeinse keizer, diens stadhouders en koninklijke vazallen zouden normaliter geen enkele belangstelling hebben gehad voor wat een Joodse splintergroep over God beweerde. Maar omdat Paulus door zijn eigen volksgenoten van het ontketenen van oproer was beschuldigd en omdat Paulus het Romeins staatsburgerschap bezat en zich tijdens zijn rechtszaak op de keizer had beroepen, moest hij zich nu voor de keizerlijke rechtbank in Rome verantwoorden. Juist *vanwege* zijn gevangenschap kon Paulus de naam van Christus dragen voor koningen. Wat de apostel was overkomen, had hem niet monddood gemaakt, integendeel: Het had "veeleer tot bevordering van het evangelie gediend", want "in het hele pretorium" en op alle andere plaatsen waar de apostel was verhoord, had hij kunnen vertellen, dat hij in gevangenschap was "om Christus' wil". Hij had al zijn bewakers en ondervragers over de Messias kunnen vertellen (1:12-14). Hij had het evangelie kunnen verdedigen tegen de aanklacht dat het on-Bijbels, on-Joods en opruiend zou zijn. De apostel schrijft:

"...Ik wil dat u weet, broeders, dat mijn omstandigheden veeleer tot **bevordering van het evangelie** hebben gediend" (1:12)

Uiteindelijk zou Paulus in de keizerlijke rechtszaal moeten verschijnen. Daar zouden niet alleen ambtenaren van de keizer aanwezig zijn, maar ook vertegenwoordigers van het Sanhedrin die de apostel zouden beschuldigen. Paulus zou zichzelf verweren tegen de aanklacht die tegen hem werd ingebracht. Hij zou aantonen dat hij niets anders had verkondigd dan wat de profeten hadden voorgezegd in de heilige Schriften (Hand. 26:22-23). Hij zou laten zien, dat het evangelie in geen enkel opzicht aanzette tot opstand tegen het Joodse of Romeinse gezag, of tot overtreding van de Joodse of Romeinse wetten. Het Griekse woord *apologia*, dat in Fil.1:7 en 16 wordt gebruikt en met "verdediging" is vertaald, komt binnen het NT nog in zes andere teksten voor. Het is in Bijbelvertalingen drie keer weergegeven als "verdediging" (tegen een aanklacht,

Hand.22:1, 25:16; 2 Tim. 4:16), twee keer als “verantwoording” (1 Kor. 9:3, 1 Petr. 3:15) en één keer als “verontschuldiging” (2 Kor. 7:11).

Het woord *bebaioosis*, dat in Fil.1:7 als “bevestiging” is weergegeven, komt binnen het NT verder alleen nog maar voor in Heb.6:16. In die tekst staat:

“Want mensen zweren bij een meerdere en de eed is voor hen tot *bevestiging*, [het] eind van alle tegenspraak”.

Het verwante werkwoord *bebaiooo* wordt daarentegen op acht plaatsen gebruikt. We lezen daar:

“En zij gingen uit en predikten overal, terwijl de Heer meewerkte en het woord *bevestigde* door de tekenen die daarop volgden” (Mar. 16:20)

“Want ik zeg, dat Christus een dienstknecht van [de] besnijdenis geworden is ter wille van [de] waarheid van God, om de beloften van de vaders te *bevestigen*...” (Rom. 15:8).

“Ik dank mijn God altijd over u, vanwege de genade van God die u gegeven is in Christus Jezus, dat u in alles rijk geworden bent in Hem: in alle woord en alle kennis, zoals het getuigenis van Christus onder u *bevestigd* is, zodat het u aan geen genadegave ontbreekt...” (1 Kor. 1:4-7)

... Die u ook zal *bevestigen* tot [het] eind toe, [zodat u] onstraffelijk [bent] op de dag van onze Heer Jezus <Christus>. God is getrouw...” (1 Kor. 1:8-9)

“Hij nu die ons met u *bevestigt* in Christus en ons heeft gezalft, is God...” (2 Kor. 1:21)

“Zoals u dan Christus Jezus, de Heer, ontvangen hebt, wandelt in Hem, terwijl u geworteld bent en opgebouwd wordt in Hem en *bevestigd* wordt in het geloof, zoals u is geleerd...” (Kol. 2:6-7)

“Hoe zullen wij ontkomen als wij zo’n grote behoudenis veronachtzamen, waarover aanvankelijk gesproken is door de Heer en die aan ons *bevestigd* is door hen die het gehoord hebben, terwijl God bovendien meegetuigde zowel door tekenen als wonderen en allerlei krachten en uitdelingen van [de] Heilige Geest naar Zijn wil” (Heb. 2:3-4)

“Laat u niet meeslepen door allerlei en vreemde leringen, want het is goed dat het hart *gesterkt* wordt door genade, niet door spijzen, waarvan zij die daarin wandelden, geen nut hadden” (Heb. 13:9)

Bebaiosis betekent dus: vastzetting, vaststelling, bevestiging. Wat iets anders onwankelbaar doet vaststaan, is een bevestiging. Op grond van Mar.16:20, 1 Kor.1:4-7 en Heb.2:3-4 zou je kunnen denken dat Paulus de evangelieboodschap bevestigde door “tekenen” te verrichten, zoals het genezen van zieken of het bevrijden van gebondenen. Maar daarover wordt in de brief aan de Filippenzen niets gezegd. Bovendien schrijft Paulus dat de gemeenteleden “mededeelgenoten” waren van de aan hem geschonken genade, zowel in zijn gevangenschap als in de verdediging en bevestiging van het evangelie.

Paulus bevestigde het evangelie door wie hij was en door wat hem was overkomen. Het evangelie houdt in, dat “Christus Jezus in de wereld gekomen is om zondaars te behouden” (1 Tim. 1:15). Aan Paulus kon je zien, dat die boodschap wáár was. Hij was ooit de “voornaamste”, d.w.z. de ergste, zondaar geweest – een lasteraar, een vervolger en een smader van de Messias – en toch had de Messias juist hém geroepen om als Zijn gezant Zijn heilsboodschap bekend te maken (1 Tim. 1:12-15). Paulus was in dit opzicht “een voorbeeld”, d.w.z. een “patroon”, voor allen die in Christus zouden gaan geloven (1 Tim. 1:16). De Messias kwam in de wereld – niet om mensen van goede wil te helpen maar om zondaars te redden, geheel gratis, om niet.

Ook de gevangenschap van Paulus was een bevestiging van het evangelie. Werk voor God, en succes in het werk voor Hem, berusten niet op geschikte omstandigheden en grote capaciteiten van de werker, maar op Gods genade (1 Kor. 15:10). “Het is God die in [ons] werkt, zowel het willen als het werken, om Zijn welbehagen” (Fil. 2:13). Uit de gevangenschap van Paulus was gebleken dat het succes van zendingswerk niet van de zendeling of diens omstandigheden afhangt. Want Paulus’ gevangenschap had geen einde gemaakt aan zijn verkondiging, integendeel: de gevangenschap had er juist toe geleid dat het evangelie op allerlei nieuwe en schijnbaar ontoegankelijke plaatsen had geklonken. Gods kracht wordt volbracht in menselijke zwakheid.

Waardig wandelen

Aan het begin van zijn brief roept Paulus de christenen in Filippi op om zich niet door tegenstanders van de evangelieboodschap van het geloof in Christus te laten afbrengen. Uit Hand.17:10-15 blijkt, dat het vooral vertegenwoordigers van de synagoge, dus van de door de overheid erkende Joodse godsdienst, waren die de boodschap van de gekruisigde Messias fel bestreden (vgl. 3:19), het stadsbestuur tegen de aanhangers van die boodschap opzetten en gelovigen via twistgesprekken tot hun eigen standpunt probeerden over te halen. Dat standpunt hield o.a. in, dat wie de God

van Israël wilde dienen, zich moest laten besnijden (3:2-3) en zich aan spijswetten moest houden (3:18-19).

De apostel schreef: “Alleen, **wandelt waardig het evangelie van Christus**, opdat, hetzij ik kom en u zie, hetzij ik afwezig ben, ik uw omstandigheden hoor, dat u vast staat in één geest, terwijl u één van ziel meestrijdt met **het geloof van het evangelie** en u in geen enkel opzicht door de tegenstanders laat afschrikken” (1:27).

Het Griekse woord *axioos*, dat in Fil.1:27 als “waardig” is weergegeven, betekent letterlijk: “passend”, “zoals het behoort”. Wat Paulus bedoelt met: “in overeenstemming met het evangelie wandelen”, legt hij in het vervolg van zijn betoog uit. Wie “wandelt zoals het behoort” doet niets uit partijzucht of omdat hij streeft naar aanzien of eer, maar heeft het belang van zijn medegelovigen (en medemensen) op het oog. Zo iemand stelt zich nederig op en acht de ander “uitnemender”, d.w.z. belangrijker en waardevoller, dan zichzelf (2:1-4).

Het “evangelie van Christus” vertelt over een Messias die de eer en het aanzien dat Hem als wettige Koning en vertegenwoordiger van God toekwam niet eigenmachtig heeft gegrepen, maar in gehoorzaamheid aan de wil van Zijn Vader zichzelf vernederd heeft en de weg naar het kruis is gegaan. Omdat Hij bereid was om zichzelf te vernederen en ten behoeve van de mensheid aan het kruis te sterven, heeft God Hem tot de allerhoogste positie in de schepping verheven en Hem de “naam geschonken die boven alle naam is”: Koning der koningen en Heer der heren (2:5-11, vgl. Efe.1:21 en Heb.1:4).

Zolang wij in “het lichaam van onze vernedering” (3:21) zijn, hebben we opdracht om in overeenstemming met dit evangelie van Christus te leven. Als we naar aanzien of eer streven, “roven” we onze toekomstige positie eigenmachtig (vgl. 2:6) en gaan tegen de wil van onze hemelse Vader in. We zijn geroepen om niet alleen in Christus te geloven, maar ook voor Hem te lijden (1:29-30). De gezindheid die in Christus Jezus was toen Hij nog in het lichaam van Zijn vernedering verkeerde, behoort ook in ons te zijn (2:5). Wanneer de Messias als Redder uit de hemelen komt, zal Hij het lichaam van onze vernedering veranderen tot gelijkvormigheid aan het lichaam van Zijn heerlijkheid (3:21). Dan zal wat God in en door ons tot stand heeft mogen brengen ons tot roem zijn (2:16, vgl. 1 Thess.2:19).

De uitdrukking “meestrijden” vinden we in de Filippenzenbrief op twee plaatsen. In Fil.1:27 roept Paulus alle gemeenteleden op om “één van ziel mee te strijden met het geloof van het evangelie”. De Griekse tekst luidt: *mia psuchee sunathlountes tee pistei tou euaggeliou*, d.w.z. “[als] één ziel meestrijdend tot [of: naar] het geloof van het evangelie”. In Fil.4:3 schrijft de apostel over de vrouwen Euodia en Syntyche. Hij

vraagt de christenen in Filippi om deze dames “behulpzaam te zijn” en zegt van hen dat zij met hem “hebben gestreden in het evangelie” (*en too euaggelioo suneethleesan moi*). Als wij het woord “meestrijden” horen, kunnen we uit dit Bijbelwoord verkeerde conclusies trekken. We zouden kunnen menen dat de apostel de lezers van zijn brief oproept om twistgesprekken te gaan voeren met buitenstaanders, zulke mensen met Bijbelteksten “om de oren te slaan” en aan te tonen dat Jezus de Messias is. Toch was dat Paulus’ bedoeling niet. Het werkwoord *sunathleoo*, dat in Fil.1:27 en 4:3 wordt gebruikt, is samengesteld uit het voorzetsel *sun* dat samen, en het woord *athleoo* dat “strijden als een atleet” betekent. De apostel vergelijkt de gemeente met een groep atleten die gezamenlijk deelnemen aan een wedstrijd. Zulke mensen hebben opdracht om zich in overeenstemming met de regels van hun sport te gedragen en een zo hoog mogelijke sportieve prestatie te leveren. “Meestrijden naar het geloof van het evangelie” betekent dus: je inspanssen om je in overeenstemming met het evangelie te gedragen, om niet je eigen belang maar andermans belang op het oog te hebben, om niet te willen heersen maar om te willen dienen. De “eerste” of “grootste” in de gemeente is de dienaar van allen (Matth.20:26-28, 23:11; Mar.9:35, 10:43-45; Joh.13:3-17).

Samenvatting

1. In de brief aan de Filippenzen gebruikt Paulus de uitdrukking: “uw gemeenschap in het evangelie”. Uit de brief blijkt, dat deze uitdrukking meer dan één betekenis heeft.
2. “Gemeenschap in het evangelie” betekent in de eerste plaats: “uw gezamenlijk deel hebben aan het evangelie”, het feit dat u het goede nieuws van God hebt gehoord, dit gelooft en eraan vasthoudt. U mag Jezus kennen als Messias en Heer, en u mag uitzien naar Zijn komst uit de hemel waarbij Hij uw vernederd lichaam zal veranderen, zodat het aan Zijn verheerlijkt lichaam gelijkvormig wordt.
3. Uit Paulus’ betoog blijkt, dat “uw gemeenschap in het evangelie” ook betekent: “uw inzet voor de verspreiding van het goede nieuws”. Wie het goede nieuws heeft gehoord en geloofd, gaat het zelf doorgeven en ondersteunt de verspreiding ervan. Lydia bood de apostelen onderdak en de nieuwgevormde gemeente kwam in haar huis bijeen. De jonge gemeente nam het besluit om het werk van de apostelen voortaan financieel en materieel te ondersteunen. Zij ondersteunde Paulus op zijn verdere reizen, zowel in de rest van Macedonië als in Achaje.
4. In de brief vinden we ook de zinsnede: “verdediging van het evangelie”. Omdat Paulus gevangen zat en zich in de rechtszaal moest verantwoorden, kreeg hij gelegenheid om zich te verdedigen tegen de aanklacht dat de evangelieboodschap niet

in overeenstemming met de wet en de profeten, in strijd met het Joodse geloof en bovendien opruiend en staatsgevaarlijk zou zijn.

5. Behalve over verdediging spreekt Paulus ook over: “bevestiging van het evangelie”. Uit het tekstverband blijkt, dat hij daarmee niet bedoelt: bevestiging door middel van wonderen en tekenen, maar: bevestiging door zijn eigen levensgeschiedenis. Paulus bevestigde het evangelie door te laten zien dat de Messias in de wereld is gekomen om zondaars te behouden en dat het succes van de evangelieboodschap niet berust op gunstige omstandigheden of grote capaciteiten van de verkondiger, maar op Gods genade.

6. In zijn brief roept de apostel zijn lezers op, om “waardig” (d.w.z. passend, in overeenstemming met) “het evangelie van Christus te wandelen”. Dat betekent: Doe niets uit partijzucht, of vanuit een streven naar aanzien of eer, maar acht je naaste belangrijker dan je zelf, en wees bereid om je ten behoeve van de ander te vernederen. Zo gedroeg de Messias zich immers zelf: hoewel Hij de allerhoogste Heer was nam Hij de gestalte van een slaaf aan en werd de Dienaar van allen.

7. Tenslotte spreekt Paulus nog over “meestrijden met het geloof van het evangelie”. Die uitdrukking betekent niet: bekvechten met buitenstaanders, hen aftroeven met argumenten en hen dwingen om de boodschap te aanvaarden. Het werkwoord *sunathleo* betekent: meestrijden zoals een atleet deelneemt aan een wedstrijd. Wie meestrijdt met het geloof van het evangelie houdt zich aan de spelregels die het geloof in Christus met zich meebrengt. Zo iemand spant zich in om zich in overeenstemming met het evangelie te gedragen, om niet te heersen maar te dienen. Hij heeft niet in de eerste plaats het eigen belang, maar het belang van de ander op het oog.

* * * * *